

**Zbigniew Kobyliński, Marek
Dulinicz, Urszula
Kobylińska, Ludomir
Łoźny, Wojciech Wróblewski**

**Haćki, woj. białostockie. Stanowisko
1 - grodzisko**

Informator Archeologiczny : badania 20, 126-127

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wyróżniono następujące warstwy: 1 - humus, 2 - warstwa żwiru z piaskiem, prawdopodobnie pozostałość haldy po wkopie na silos znajdujący się w centrum grodziska, 3 - zhumusowana, ciemnobrazowa ziemia, 4 - ciemnoszara ziemia, prawdopodobnie pozostałość warstwy kulturowej, 5 - glina we fragmencie wału, 6 - fragment bruku kamiennego, dość luźnego, w którym znaleziono dwa prześliki, 7 - całec - piasek, żwir, miejscami z gliną. Materiał ceramiczny występował w warstwach: 3, 4, 5.

Badania przyszłoroczne powinny skupić się głównie na zbadaniu układu obronnego, którego najlepiej zachowany odcinek znajduje się w zachodniej partii grodziska /podwójna linia wałów/.

GRÓDEK nad Bugiem, gm.Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 25

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Katedra Archeologii

Badania prowadził zespół pod kierunkiem dra Andrzeja Kowalskiego. Finansowało WDAK w Zamościu. Pierwszy sezon badań. Osada z VII-XII/XIII w.

Stanowisko odkryte w trakcie badań AZP /na obszarze 87-95/. Zlokalizowano je w obrębie terasy akumulacyjnej doliny Bugu na niewielkim wyniesieniu wysokości około 3 m, na glebach zbliżonych do mądów rzecznych. Na powierzchni około 1 ha znaleziono materiał z wczesnego okresu epoki brązu, okresu rzymskiego i przeważający ilościowo z wczesnego średniowiecza. Chronologię ostatniej grupy określono na XII-XIII w., z możliwością odniesienia jej również do X w.

W sezonie 1985 odkryto kilka zabytków, w tym żelazny grot oszczepu zdobiony złotą taflą, które wskazywałyby na istnienie na tym stanowisku warstwy odnoszącej się do starszych faz wczesnego średniowiecza.

Podjęto badania sondażowe, których celem było uściślenie chronologii znanego wyłącznie z badań powierzchniowych stanowiska. Wykop o wymiarach 10 x 1 m założono w miejscu największej koncentracji znalezisk, w dolnej partii zachodniego skłonu wyniesienia. Materiał zabytkowy występował w warstwie pomiędzy 30-50 cm głębokości i znajdował się najprawdopodobniej na złożu wtórnym. Warstwa spływowa // osiągnięta w tym miejscu głębokość 120 cm, a całec osiągnięto na głębokości 160 cm. Nielicznie występująca zabytki ceramiczne w zdecydowanej większości należy datować na XII i być może XII/XIII w. Znaleziono jednak również fragment zdobionego ornamentem falistym brzuśca naczyń, którego chronologia może być ustalona na okres od VII w. nie powinna przekraczać jednak IX/X w. Uzyskano potwierdzenie istnienia na stanowisku 25 w Gródku materiałów odnoszących się do okresu VII-IX w. Nie zarejestrowano zabytków kultur prądziejowych.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

GULIN MŁYN, gm.Zakrzew
woj. radomskie
Stanowisko 1

patrz
okres lateński

HACXI
woj. białostocka
Stanowisko 1 - grodzisko

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Epoki Metali w Warszawie

Badania prowadził dr Zbigniew Kobyliński. Uczestniczyli: mgr mgr Marek Dulinicz, Urszula Kobylińska /IHNM PAN/, Ludomir Łożny /PMA/ i Wojciech Wróblewski /IA UM/. Finansował WKZ w Białymstoku. Szósty sezon badań /wznowienie badań z lat 1967. 1970-1977/. Grodzisko wczesnośrednio-

Celem badań było uzyskanie obrazu sekwencji stratygraficznej grodziska w rejonie wału oraz górnych partii zboczy od strony południowej. Cel ten osiągnięto lokalizując wykop o wymiarach 3 x 10 m w obrębie nieprzebadanej dotąd ćw. 32 D i 39 B według dawnego systemu pomiarowego. Eksploracja układu stratygraficznego pozwoliła na wydzielenie ponad 10 jednostek w obrębie nawarstwień o maksymalnej miąższości ponad 2 m. Na skraju plateau grodziska eksplorowano m.in. elementy konstrukcji obronnych, zapewne związane z VI-VII-wieczną fazą użytkowania grodu: ławę kamienną i duże doły postłupowe, mieszczące po dwa słupy. Stwierdzono, że te elementy konstrukcyjne zalegają bezpośrednio na calcu i częściowo przykryte są twardą, spoiwą warstwą szarego pyłu z naciekami po korzeniach, stanowiącą zapewne poziom gleby pierwotnej.

Eksploracja części wykopu położonego na stoku pozwoliła ustalić, że w połowie jego długości znajdowało się nieckowate zagłębienie, być może rów otaczający grodzisko.

Na podstawie wstępnej analizy ceramiki wydzielić można, podobnie jak poprzednio, 3 podskono-lateńską /ceramika chropowata/, fazę VI-wieczną z ornamentu/ i fazę XI-wieczną.

Biurow Dokumentacji Zabytków
w Elblągu

Badania prowadził mgr Marek Jagodziński przy współudziale mgr Marii Kasprzyckiej. Finansował WRZ w Elblągu.
Piąty sezon badań. Osada rzemieślniczo-handlowa /IX-X w./

Kontynuowano eksplorację wykopu z ub. roku o wymiarach 15 x 10 m, w którym odsłonięto ślady po łodziach. Badania koncentrowały się głównie w dwóch nieprzebadanych, południowych ćwiartkach wykopu. Po zdjęciu warstwy ornej, na poziomie piasku calcowego, uwidoczniły się zarysy następnych łodzi. Ogółem w wykopie tym wydzielono 9 obiektów tego typu. Łodzie częściowo nachodziły na siebie. W ich wypełniskach odkryto dalszych 26 fragmentów monet arabskich, paciorki szklane, złom szklany, wyroby bursztynowe, odważniki, sztabki surowca żelaznego i brązowego, ozdoby brązowe oraz nity i inne przedmioty żelazne.

Interesująco przedstawiają się wyniki badań sondażu o wymiarach 3 x 30 m, ukierunkowanego w stosunku do stron świata wzdłuż linii E-W. Założono go około 35 m na północny wschód od omawianego wyżej wykopu. Odkryto tu przypuszczalnie pozostałości budynków słupowych. Wśród materiału ruchomego na uwagę zasługuje skarb monet arabskich składający się z 11 całych i 5 fragmentów dirhemów. Monety ściśle przylegały do siebie tworząc charakterystyczny rulonik. Wydobyto je z warstwy namulowej występującej między obiektami. W wykopie tym odkryto jeszcze jedną całą monetę. Łącznie w trakcie badań tego stanowiska pozyskano 66 monet arabskich, głównie w postaci fragmentów.

W celu lepszego rozpoznania charakteru stanowiska, jego położenia w terenie oraz rekonstrukcji środowiska naturalnego, wykonano serię zdjęć lotniczych w różnych okresach wegetacji roślin i w kilku technikach fotograficznych.

Badania będą kontynuowane.

JARUSZOWICE, gm. Kazimierza Wielka
woj. kieleckie
Stanowisko 2

patrz
okres wpływów rzymskich

JEDWABNO, gm. Lubicz
woj. toruńskie

Uniwersytet Mikołaja Kopernika
Instytut Archeologii i Etnografii
Zakład Archeologii Średniowiecza
i Czasów Nowożytnych w Toruniu